

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7286.

Lwów, wtorek 30 grudnia 1925.

Rok XV.

Rossi obwinia Mussoliniego.

Skandal z powodu niedyskrecji „Eclair”. — Anglja przedłuży okupację strefy kolońskiej. — Straszne katastrofy w Anglii. — Olbrzymie rozmiary szpiegostwa sowieckiego na Bałkanach.

Wybitne pismo francuskie o gen. Sikorskim.

Paryż, 28. grudnia. (Tel. G. P.) „Revue Hebdomadaire” umieszcza artykuł, w którym autor, szef gabinetu Painlevégo, Henry, zalicza Sikorskiego do rzędu najwybitniejszych mężów Polski. Z kolei wymienia zasługi gen. Sikorskiego i wybitną rolę, jaką odegrał Sikorski na stanowisku prezesa Rady Ministrów, kończy zaś twierdzeniem, że triumf prądów demokratycznych we Francji zapewni triumf partii postępowych na brzegach Wisły, wolnych już na zawsze.

WYMIANA MAREK NA ZŁOTE.

Warszawa, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Ostateczny termin wymiany marek polskich na złote upływa niedługo, z dniem 31. maja 1925 r. Dotychczas znajduje się w obiegu 3.3 miliarda marek, co się równa około 1.8 miliona zł.

P. MOSKALEWSKI NASTĘPCA P. ŻARNOWSKIEGO?

Warszawa, 28. grudnia. (Tel. G. P.) „Przegl. Wiecz.” donosi, że prezes Najwyższej Izby Kontroli Państwa p. Żarnowski ma ustąpić z zajmowanego stanowiska. Jako następcę wymieniają p. Moskalewskiego, który obecnie kończy likwidację komisji oszczędnościowej.

NIEDYSKRECJA DZIENNIKA „ECLAIR”.

Paryż, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Prezes syndykatu prasy francuskiej założył protest wobec Herriota przeciw zarządzeniom co do dziennika „Eclair”. Herriot oświadczył, że rząd stwierdził już niejednokrotnie ufne następstwa pewnych niedyskrecji, które omal nie doprowadziły do komplikacji. Ogłoszone dokumenty mają specjalny charakter tajemności w stosunku do międzysojuszniczej komisji i nie można się nimi posługiwać bez zgody sojuszników.

Paryż, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Dochodzenia w sprawie ogłoszenia tajnych dokumentów międzysojuszniczej komisji wojskowej, trwają w dalszym ciągu. W toku poszukiwań wykryto, że skonfiskowano tajne dokumenty, należące do II. oddziału sztabu generalnego armji francuskiej.

Wykrycie nowych składów broni w Niemczech.

Wiedeń, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Donoszą na podstawie informacji pism z rzymskich, że między s. j. komisja kontrolna w Niemczech doniosła wczoraj o wykryciu nowych składów broni w Niemczech. Mianowicie we fabryce Berlin-Karlsruhe-Industriewerke znaleziono kilka tysięcy ut do karabinów oraz wiele lut do karabinów maszynowych.

Anglja przedłużyła okupację Kolonii.

Berlin, 28. grudnia. (Tel. G. P.) „Voss. Ztg.” dowiaduje się, że odroczenie ewakuacji strefy Kolonji zawdzięczać należy wpływowi angielskim, które usilnie zmierzają do przedłużenia okupacji.

Olbrzymie rozmiary szpiegostwa sowieckiego.

RUMUNJA UJĘŁA 430 KOMUNISTÓW, Z KTÓRYCH 230 STANIE PRZED SĄDEM WOJENNYM.

Bukareszt, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Przeprowadzone przez policję śledztwo w związku z aresztowaniem 430 komunistów, należących do tajnych organizacji terrorystycznych, doprowadziło do ustalenia, że chodzi tu o trzy organizacje, zasilane pieniędzmi sowieckimi. Policja zdobyła olbrzymie archiwa tajnych instrukcji, narzędzia drukarskie, oraz liczne dowody utrzymywania przez te organizacje stosunków z organizacjami podobnymi w Moskwie, Wiedniu, Berlinie, Sofji i Atenach. Z pośród 430 aresztowanych zatrzymano 230, którzy staną przed sądem wojennym, 200 zaś wydalono z granic kraju.

PAŃSTWA BAŁKAŃSKIE ŁĄCZA SIĘ PRZECIW BOLSZEWIZMOWI

Bukareszt, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Premier bułgarski Cankow w wywiadzie oświadczył, że państwa bałkańskie winny starać się wspólnie i oddzielnie zapobiec niebezpieczeństwu bolszewickiemu. Bułgaria stara się pierwsza znaleźć środki obrony, szukając przynajmniej moralnego oparcia u swoich sąsiadów w walce przeciw bolszewizmowi. Celem podróży Cankowa do Białogrodu i Bukaresztu jest przygotowanie wstępnych warunków dla układu między państwami bałkańskimi, które dziś więcej niż w przeszłości winny żyć w atmosferze spokoju, bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania.

Straszna katastrofa lotnicza w Anglii.

Londyn, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Donoszą o wielkiej katastrofie lotniczej w Anglii, największej od czasu zorganizowania lotnictwa cywilnego. Katastrofa miała miejsce w dzień wigilijny w aerodromie Croydon, w chwili wylotu statku powietrznego D. H. 34. W chwili odlotu statek zaczął płonąć. Na statku znajdowało się 8 osób, łącznie z lotnikiem. Mimo energicznej pomocy, nie udało się uratować ani jednej osoby. Wszystkie zginęły w płomieniach. Dotychczas wydobyto z pod gruzów dwa ciała silnie zmasakrowane.

BURZA SZALEJE NA WYBRZEŻACH ANGLJI.

Londyn, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Szalejąca od kilku dni w przeważnej części południowej i środkowej Anglii burza, spowodowała wczoraj kilka wypadków rozbicia się okrętów. Wczoraj nie było komunikacji morskiej z kontynentem. Komunikacja powietrzna została również całkowicie przerwana.

Londyn, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Powódź wzmacnia się z wielką szybkością na całym wybrzeżu angielskim. Tamizy wystąpiła z brzegów. Również w Irlandji, a szczególnie w Belfaście powódź przybiera wielkie rozmiary. Część miasta stoi pod wodą.

ZNÓW WIELKA KATASTROFA W JAPONJI.

Tokio, 28. grudnia. W porcie Otaru wybuchł pożar, wywołując eksplozję, skutkiem której został zniszczony dworzec, składy węgla i towarów, oraz zniszczone budynki kolejowe. 50 osób zabitych, ponadto 50 ciężko, a 330 lekko rannych.

RZĄD TURECKI WYDALA PATRIARCHĘ — BOLSZEWIKA.

Konstantynopol, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Rząd turecki wydalil patriarchę ekumenicznego Konstantyna i wielu wybitnych duchownych greckich, pod zarzutem utrzymywania stosunków z rządem sowieckim.

VALONA ZAJĘTA.

Białogrod, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Według otrzymanych tu wiadomości, powstańcy zajęli Valonę.

COGNAC
BOULESTIN
MARKA BEZKONKURENCYJNA

Przedstawicielstwo: D/H
Szwarc i Słucki
WARSZAWA
Zielna 24.
Telef. 3-55.

Ogólnie przez znawców
faworyzowana

W hołdzie

śp. Gabrijelowi Narutowiczowi.

Uroczysta Akademia w sali ratuszowej.

Lwów, 28 grudnia.

(jp.) Ku uczczeniu pamięci pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Gabrijela Narutowicza odbyła się wczoraj w niedzielę o godz. 7-mej wieczór w sali ratuszowej uroczysta Akademia, urządzona staraniem Związku Legionistów Polskich. Na program złożony się przemówienie p. oł. Sokolnickiego z Warszawy, Chór Związku Legionistów oraz deklamacja artysty teatrów miejskich p. B. Janowskiego. Uroczystość była nacechowana powagą i pietyzmem, jaki winniśmy pamięci Tego, który na wezwanie Ojczyzny rzucił sławę i dostojęstwo u obcych i w ofierze dla niej położył życie. Prof. Sokolnicki w swym krótkim lecz silnym przemówieniu podkreślił że wzrastająca z każdym rokiem liczba tych którzy oddają hołd pamięci tego niepospolitego Człowieka, który łączył w sobie wielkość uczoności z niezwykłymi zaletami charakteru i gorącym umiłowaniem Ojczyzny, jest r. h. bilacją narodu, iż potępią czyn będący wynikiem ignorancji i zaślepienia.

Prezes Lednicki myśli tę jeszcze silniej uwypuklił, zaznaczając, że kult dla śp. Gabrijela Narutowicza ma na celu nie jątrzenie lub w budzanie nienawiści w narodzie ale przeciwnie, podniesienie naszego ducha na taki poziom aby na przyszłość powtórzenie podobnych wypadków stało się niemożliwością.

Wypełniona po brzegi publicznością sala ratuszowa była wymownym dowodem rosnącego w społeczeństwie pietyzmu dla świętej postaci śp. Gabrijela Narutowicza.

FIRMA Stadtmüller
założ. 1847 **RYNEK 34**

poleca po konkurencyjnych cenach WINA w różnych gatunkach i t. d. 8691

Czytajcie „Szczutka“

Sensacyjne zarzuty przeciw Mussoliniemu.

B. SZEFA BIURA PRASOWEGO ROSSI ZARZUCA DYKTATOROWI FASZYZMU ORGANIZOWANIE BOJÓWEK POLITYCZNYCH.

Rzym, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Dziennik „Il Mondo“ ogłasza memoriał b. szefa prasowego Rossi'ego, w którym tenże wywodzi, że wszystkie napady i pobicia posłów względnie przeciwników politycznych, dokonane przez faszystów, nastąpiły na bezpośredni rozkaz i za zgodą Mussoliniego.

Rzym, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Ogłoszony przez „Il Mondo“ memoriał Rossi'ego, jednego z głównych oskarżonych w procesie Matteotti'ego, został przedrukowany przez całą prasę opozycyjną i wywołał duże wrażenie. Rossi wypiera się w tym memoriale wszelkiego udziału w zabójstwie Matteotti'ego i chce przerzucić odpowiedzialność za nie na ogólnie panujący w partii nastrój represyjny. Dowodzi on, że wszelkie ekspedycje karne przeciw posłom i organizacjom były zawsze dokonywane za zgodą szefa faszystów.

Zdaniem „Popolo di Italia“, dokument ten wbrew głosom opozycji, nie zawiera ani jednego dowodu, jakoby szef rządu wiedział cokolwiek o zamierzonym napadzie na Matteotti'ego, i nazywa dokument chybioną spekulacją. W związku z tem, że Rossi połał szereg posłów faszystowskich za świadków, których okarża również o udział w różnych przedsięwzięciach, posłowie ci telegraficznie zaprzeczyli tym twierdzeniom.

Rzym, 28. grudnia. (Tel. G. P.) Ag. Stefani zaznacza, że memoriał Rossi'ego, który w ostatnich dniach głośno zapowiadano jako sensacyjny dokument, został przez opinię publiczną przyjęty z obojętnością, zorientowano się bowiem, że memoriał ten jest jedynie głosem oskarżenia, zapomocą którego Rossi usiłuje się bronić, oskarżając innych, bez przytoczenia jakiegokolwiek dowodu na poparcie swego oskarżenia.

KRONIKA.

PRENUMERATA: Miesięczna 4 zł. 25 gr.
Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr.

TEATR WIELKI.

Poniedziałek, 29 bm. (7.30) „Lampa Aladyna“.

Wtorek, 30 bm. (7.30) „Eugeniusz Oniegin“.

Środa, 31 bm. (7.30) „Cyrułik sewilski“.

TEATR MAJY.

Poniedziałek, 29 bm. „Tryumf medycyny“.

Wtorek, 30 bm. „Prawo posadunku“.

TEATR NOWOŚCI.

Poniedziałek, 29 „Szampańskie kobietki“.

Wtorek, 30 bm. „Szampańskie kobietki“.

Budowa domów kolejowych w obrębie dyrekcji małopolskiej. Komisja ministerjalna min. kolei badała ostatnio stosunki mieszkaniowe w obrębie dyrekcji kolei krakowskiej, lwowskiej i stanisławowskiej i na podstawie wyników badań na miejscu, ustaliła program budowy nowych domów administracyjnych i mieszkaniowych w obrębie tych dyrekcji na najbliższy sezon budowlany.

Pierwszy radioklub we Lwowie. Walne zgromadzenie we wtorek 30. bm. o 7 wiecz. w sali b. Instytutu Technol. (Bourlarda 1. 5). 1. Wybór zarządu. 2) Broadcasting we Lwowie. Referent inż. Libański.

(t.) Sprawcę napadu na mieszkanie redaktora D. w dniu wigilijnym, sierżanta 19. pp. Aleksandra Thiera, osadzono w sobotę w więzieniu wojskowym przy ul. Zamartynowskiej. Śledztwo w tej sprawie prowadzone jest energicznie.

(t.) Pożar. W korytarzu I. piętra kamienicy przy ul. Krakowskiej 14. z niewiadomych powodów powstał pożar w komórce, napelnionej starymi papierami. Wezwana straż pożarna przybyła z trenem i pożar ugasiła. Zachodziło wielkie niebezpieczeństwo rozszerzenia się pożaru wobec ciasnoty miejsca i drewnianych ścian w korytarzu.

(t.) Z powodu nieoświetlenia klatki schodowej zaszedł wczoraj znowu niebezpieczny wypadek. Izabela Sikorska, zam. przy ul. Zamojskiego 4., schodząc z II. piętra i z powodu ciemności straciwszy orientację, spadła ze schodów i dotkliwie się potłukła.

(t.) Skrytobójczy zamach morderczy. Niewykryty na razie sprawca strzelił z ukrycia z rewolweru do 27-letniego Łucjana Wasilkiewicza, gospodarza w Wiszence, pow. gródecki, w chwili, gdy ten zlaził po drabinie ze strychu. Wasilkiewicza, ciężko rannego w brzachu przywieziono do szpitala we Lwowie.

(t.) Do szpitala powszechnego przywieziono z Winnik Jana Śmigieńskiego, pociętego nożami po głowie i na całym ciele przez jakichś nieznanych Śmigiełskiemu napastników pod przewodnictwem Józefa Łypy z Trzyszek. Stan Śmigieńskiego jest bardzo groźny. — Z Radusza (pow. rawski) przywieziono 40-letniego Feliksa Opalińskiego, ogrodnika pałacowego, który wskutek upadku z drabiny połamał sobie kilka żeber.

(t.) Zabójstwo w Przemyślu. Na ul. Mickiewicza w Przemyślu zabity został w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia Jan Daniluk, piekarz. Sprawcę zabójstwa, Stanisława Jabłońskiego, policja aresztowała.

Fejleton „Gaz. Por.“ z d. 30. XII. 1924.

ROBERT HICHENS.

13

Flet zaczarowany.

Tłum. z angielskiego Elma.

(Ciąg dalszy).

— Skoro ułożył już węża przy sobie, wyjął z pasa małego fletka, jakby wykrojony w trzcinnie — prosty, bez ozdób, zniszczony. Podniósł go do ust z tym samym wyrazem błędnego wyczekiwania i począł dobywać zeń tony łagodne, tęskne, ściszone. Popłynęła melodia... Desmy, cudowna!...

Przerwała na chwilę.

— Znasz bajkę o człowieku, który urokiem swej muzyki wabił, zniewalał szczury, że biegły za nim masami. Otóż flet Czarnego i jego melodia czarują chyba węże — poskramiają...

— Czarują, mówisz?

— Napewne, Desmy i to w sposób nieodparty, nieprzewyciężony.

Na każde żyjące stworzenie oddziaływa pewien specjalny rodzaj tonów: inny na czworonogi, inny na p. actwo — melodia fletu czarnego była muzyką płazów.

— Ależ Klaro, skąd wnioski podobne? Jakżebyś ty coś o tem wiedzieć mogła?

— Wiem dobrze, bo i mnie samą ten flet usidlił, oczarował.

— Ach, odgrywasz mi tu nową rolę! Posadzałem cię o to od pierwszych słów! — zawołał porywczo.

Porwał się z miejsca, jak człowiek nagle zbudzony, skoro przysłuchał, któremu owładnąć się pozwolił. Teraz dopiero spostrzegł, że fajka mu wygasła i począł szukać zapalek.

Lecz Klara z wzrokiem wciąż w niego utkwionym położyła mu łagodnie rękę na ramieniu.

— Mylisz się, Desmy, nie gram żadnej roli. Ten flet oczarował mnie naprawdę. Kobieta, jestem, a wiadoma rzecz, przecie, że istnieją — zwłaszcza wśród kobiet — konstrukcje nerwowe, silnie reagujące na czynniki, których zadaniem jest poskramianie, usidlenie i zniewa-

lanie istot żyjących instynktem — więc w pierwszej linii zwierząt. Powtarzam, właściwość specjalnej tkanki nerwów. Wiesz chyba, że są kobiety, które szczególnie podlega gwizdnięciu: niezbyt to dla nich zaszczytne, ale prawdziwe — idą za gwizdnięciem, jakim się psa woła...

— Hm... może...

— Ależ tak. Czemużby zatem opętać, oczarować nie można kobiety tak, jak się węża usidla, czarując...

— Nie rozumiem cię Klaro.

— Bo nie chcesz zrozumieć mnie chyba. Na dzień każdego z nas drzemie zwierzę, ukryte gdzieś w głębi przez chytrą matkę — naturę, spi sobie pod napływowym cywilizacyjnym pokładem. Nie wiemy o nim sami, nie zdajemy sobie sprawy, że w nas ono istnieje, aż zbudzi się naraz ze snu, gdy zabrzmi flet, gdy zagrzmi róg...

— Zwierzę ludzkie — tak — ależ...

— Zwierzę jakiekolwiek więc choćby wąż. O nazwę u nie chodzi. ni o gatunek. Dla mnie w d-

cznie ów flet Czarnego właściwy uderzył ton. Leżałam więc przegięta, niczem wąż w śliskiej trawie i drżałam cała pod czarną melodią. A Czarny grał tymczasem uśmiechnięty, wsłuchany w szeles. Jedwabi mego płaszcza. A'e — co ci to, Desmy, dlaczego taki srogi mars? Nie będziesz niepokoił się przecie...

Poczęła gładzić mu rękę przytulnie, aż rozpogodził zachmurzoną twarz.

— Flet ciągnął mię dziwnie do tego człowieka. I rozumiałam czar, jakim oddziaływał na węża, ukrytego w fałdach swego woka. Musiał i wąż ten czaić się ongi wśród piasków lub skał pustyni, podobnie jak ja czaiłam się w tej chwili...

— Wśród piasków wtrącił Renfrew, przypominając sobie naraz opowieść Klary o sensacji, doznanej ubiegłej nocy, kiedy na próżno usnąć usiłowała.

(C. d. a.)

Ze świata.

Żywa żmija w żołądku

Genewa, w grudniu.

Zdarzył się tu niezwykle, jedyny w swoim rodzaju wypadek: Panna Maria Rosser, córka bogatego właściciela dóbr, studentka uniwersytetu, od pewnego czasu doznawała cierpień żołądkowych, których najbieglejsi lekarze nie umieli wytłumaczyć. Gdy zmarła, zarządzono sekcję i odkryto w żołądku zmarłej żywą młodą żmiję, która była przyczyną zgonu dziewczyny. Jak się zdaje, panna Rosser, pijąc wodę ze źródła w górach, znanego jako ulubione miejsce pobytu żmij, musiała połknąć małą żmiję, która w żołądku jej rozwijała się. Gdy chorej przepisano dietę, wówczas młeki stawały się nie do zniesienia, gdyż żmija nie mając pokarmu, wgrzyzała się w ściany żołądkowe nieszczęśliwej ofiary.

Nowy poseł rumuński. Rząd polski udzielił agremmentu posłowi rumuńskiemu Aleksandrowi Jacovskiemu. P. Jacovsky był w roku 1920 i 1921 radcą legacyjnym poselstwa rumuńskiego w Warszawie.

(+) **Morderca cara w Brukseli.** W stolicy Belgii pojawił się niejaki Deherdow, którego tamtejsi emigranci rosyjscy stanowczo rozpoznają jako jednego z morderców cara Mikołaja. Należał on do niedawna do tajnej komisji rządu bolszewickiego we Francji, a wydany przez rząd francuski przenosił się do Brukseli.

(+) **Policjanci góra!** Niedawno doniesiono, że wiedeński policjant Karol Köstler, obdarzony wspaniałym głosem tenorowym wystąpił wkrótce w operze. Podkreśli francuski jego kolega, Henryk Vors, ma debiutować w paryskiej operze komicznej. Teraz znów donoszą z Grcy, że tamtejszy policjant Józef Kienegger został promowany na doktora praw. Studja prawnicze odbywał równo legie ze swą ciężką służbą.

(+) **Moskiewski rabin.** Jakób Mase, umarł 19 bm. Była to postać niezmiernie popularna wśród żydów rosyjskich. Znało go jego wystąpienie w słynnym swego czasu procesie Bejlisa.

(+) **Książę radca miejskim.** W Hartenstein (Saxonia) dziedziczny książę dr. Alexander Schönburg-Haitenstein wraz z pewnym piekarzem został radcą miejskim. Signum democratiae!

(+) **Generał wyzwiał poetę.** Paryski „Journal” donosi z Madrytu, że gen. Aguilera wysłał do Paryża dwu sekretantów, by ci wyzwali w jego imieniu znanego poetę Blasco Ibaneza, toczącego jak wiadomo od pewnego czasu gwałtowną kampanię przeciw monarchii i jej pomocnikom.

(+) **Nowe niemieckie wagony sygnalne** zostaną zaprowadzone na próbę na linii Berlin—Monachium. Jako nowość będą one zawierały osobne przedziały dla każdego podróżnego.

(+) **20 nowych procesów z powodu Haarmanna.** Z Hannoveru donoszą, że

NADESŁANE.

W wielkim wyborze

Herbatniki, Ciasta, Torty, Biskopty, Sucharki, Pierniki, Czekoladki i Pomadki

poleca

Cukiernia

Lwów, Rynek 27.

Zamówienia na przyjęcia skutecznie się sumiennie.

Z Rady miejskiej.

Musimy ratować znaczenie Lwowa!

DALSZY CIĄG DYSKUSJI UJAWNIA NIEBEZPIECZENSTWO GROŻĄCE NASZEMU MIASTU. — CO MÓWI RADNY UKRAINIEC. — NASZE POSTULATY WOBEC SAMYCH SIEBIE I WOBEC NASZYCH WŁADZ CENTRALNYCH.

Lwów, 28. grudnia.

(ip.) Po przerwie świątecznej Rada miejska przystąpiła do dalszego ciągu dyskusji generalnej nad budżetem. Przemawiali na wczorajszym posiedzeniu r. dr. Fedak, Höflinger, Szczyrek, Zawojski, pos. Diament i dr. Dwer-nicki.

R. dr. Fedak wygłosił przemówienie w duchu pojednawczym. Mowca zaznaczył, że jakkolwiek w budżecie obecnym nie ma pozycji uwzględniających instytucje i cele ukraińskie, na jednak nadzieję, że tak jak budżet obecny jest pierwszym budżetem powojennym normalnym, tak i w stosunku wzajemnym dwunarodowości zbliżamy się do ery normalnego współżycia, opartego na sprawiedliwości i wzajemnym poszanowaniu.

Następny mowca r. Höflinger przedstawił im. Komisji dóbr miejskich całokształt miejskiej gospodarki rolniczej. Po rysie historycznym o gospodarce dóbr miejskich, mowca przedstawił, jakie zniszczenie sprawiła w do-brach i lasach miejskich ostatnia wojna i wykazał jaki ogrom pracy włożono w odbudowę tych dóbr.

R. Szczyrek domagał się większego dotowania w budżecie pozycji opieki społecznej, następnie zwracał się przeciw systemowi opodatkowania, domagał się wstawienia do budżetu zwyczajnego pozycji na rozbudowę, krytykował

prokuratura tamtejsza wdrożyła dochodzenia przeciw 20 osobom, które zostały obciążone w toku procesu Haarmanna.

(+) **Pogrzeb Samuela Gompersa** odbył się przy olbrzymim udziale tłumów z honorami wojskowymi. Przez cały drogę z Meksyku, gdzie zmarł ten wybitny wódz robotników amerykańskich, oddziały wojska witały zwłoki, co było wyrazem hołdu za zasługi oddane przez niego podczas wojny.

(+) **„Z. R. III. alias „Los Angeles“**, wielki Zeppelin nabyty przez Amerykę będzie 24 stycznia użyty do obserwacji ziemienia słońca.

(t) **Trzech Polaków weszło do kongresu waszyngtońskiego** z ostatnich wyborów. Wybrano ich w miastach Chicago, Milwaukee i Detroit.

(t) **„Żywy pomnik dla Naczelnika Kościuszkę”**. Związek oficerów rezerwy W. P. w Chicago zawiązał komitet pod powyższą nazwą, mający na celu ofiarowanie Polsce jednego laboratorium chemicznego w przyszłym Instytucie badawczym broni chemicznej. Na ten cel zebrał komitet we wschodnich Stanach 26 tysięcy dolarów, w Chicago i okolicy 2 tysiące dol. Komitet urządził na ten cel oficerskie bale i festyny w Chicago.

(t) **Polowanie na ptactwo z pomocą aeroplanów** rozpowszechnia się w Stanach Zjedn., zwłaszcza nad rzekami Mississippi i Missouri i zagraża wprost kompletnemu wypięzieniu dzikich gęsi i kaczek. Władze zmuszone były wydać strażnikom rozkaz strzelania do aeroplanów, polujących ściami na ptaki.

(t) **Na konkursie pięcioletnich dzieci w Chicago** pierwszą nagrodę otrzymała 4-letnia Aniela Grymasówna, córka polskiego robotnika w Chicago.

(t) **Sprawozdanie „Narodowej Ligi spraw murzyńskich”** wykazuje olbrzymi rozwój kulturalny murzynów w Ameryce. Majątek Ligi wynosi 1.700 milionów dolarów. W statystyce zawodów znajdujemy, 20.600 murzynów handlowców, 19.671 kapłanów różnych wyznań, 3.500 lekarzy, 3.300 muzyków, 2.000 aktorów i 1.100 dentystów.

(t) **Czarna śmierć, czyli azjatyckie zapalenie płuc**, choroba, która w wieku XIV. wyniszczyła czwartą część ludności Europy, wybuchła w meksykańskiej dzielnicy miasta Los Angeles w Stanach Zjedn. W ciągu dwóch dni zmarło 22 osób. Dzielnice otoczono wojskiem z karabinami maszynowymi. Ciała zmarłych są palone bez obrzędów.

sposób rozłożenia ciężarów podatkowych, a na koniec postawił żądanie ze sprzeciwem przeciwko podwyższeniu taryfy tramwajowej.

R. Zawojski domagał się reformy administracji miejskiej w kierunku lepszej organizacji pracy.

R. pos. Diament podniósł, że utrzymanie Lwowa na wyższym wielkomiejskiej leży w interesie całego państwa, że jednak władze nasze centralne interesu tego nie rozumieją i przeciwnie przez przenoszenie instytucji kulturalnych i przemysłowych do Warszawy, przez brak poparcia dla naszych przedsięwzięć, działają na szkodę Lwowa. Mowca przestrzegali, abyśmy sami nie traktowali naszej gospodarki małeśkowsko i z tego względu jest przeciwny wyłonieniu z pewnych stron żądaniu ograniczenia liczby wiceprezydentów.

W tym samym duchu przemawiał następnie r. dr. Dwer-nicki, który na podstawie faktów przytaczał, jak już Warszawa obniża naszą siłę gospodarczą, ile instytucji zostało już przeniesionych, a ile jest w tym kierunku dalszych projektów. Mowca domagał się energicznej w tym kierunku sanacji. Lwów winien się rozbudować i na cele stworzenia Wielkiego Lwowa należy zaciągnąć pożyczkę inwestycyjną.

O godz. 10 wieczór prz. Neuman odczytał dalszy ciąg dyskusji budżetowej do poniedziałku 29. bm.

(t) **11 tysięcy zabójstw i morderstw** rocznie popełnionych jest w Stanach Zjednoczonych. Stanowi to 7,2 na 1000 mieszkańców, podczas gdy liczba ta we Włoszech wynosi 3,9, w Szwecji 0,9, w Anglii 0,7, w Holandji 0,3, a w Szwajcarii 0,2.

(t) **Okropne stosunki bezpieczeństwa w Chicago** spowodowały utworzenie specjalnej komisji dla zebrania statystyki zbrodniczości miasta. Do listopada br. popełniono tam 330 morderstw, z czego na listopad przypada 36. Za ostatnie 3 lata na 991 morderstw popełnionych oskarżono tylko 480 zbrodniarzy, a 252 skazano. Na podstawie tych danych komisja wyraża zdanie, że w Chicago istnieje specyficzna organizacja dla obrony zbrodni, do której muszą należeć niektóre organy policyjne i domaga się na nich kary śmierci przez powieszenie.

(t) **Proces Indian przeciwko rządowi St. Zjednoczonych o 6 milionów akrów ziemi.** Konfederacja plemienia Irokezów w stanie New York wytoczyła proces przy pomocy nowojorskich adwokatów o zwrot bezprawnie zagarniętej po wojnie rewolucyjnej ziemi pomiędzy miastami Buffalo i Utica i na południu jeziora Ontario do granicy Pensylwanii. Chodzi o 6 milionów akrów urodzajnej ziemi.

(t) **Według statystyki małżeństw hinduskich**, świeżo ogłoszonej, na 100 kobiet na Ceylonie 63 wstąpiło w związki małżeńskie w 8 roku życia, 31 w wieku od 4 do 8 lat, 4 w 15 roku życia a 2 powyżej lat 15. Tem się tłumaczy upadek rasy hinduskiej na Ceylonie.

(+) **Aeroplanem do Persji** wybrał się szwajcarski lotnik Oechelhäuser, zabrawszy około 1550 kg. prowiantu. Pierwszym etapem podróży jest Neapol.

Wśród pism

i książek.

Lwów, 28. grudnia.

„Orleń i Iwy” (Bibl. powieści „Boje polskiego żołnierza”). Pożytecznego tego wydawnictwa ukazał się nr. 6, obejmujący interesujące wspomnienia walki o radiostację w Kozielnikach z r. 1918, biografie kapitana „Wiktora” (Ludwika Kopcia), wreszcie opis wysadzenia koszar Ferdynanda.

Z filatelistyki.

Lwów, 28. grudnia.

(W. S.) **Z Polskiego Związku Akademików Filatelistów.** W lokali Związku przy ul. Kurkowej 5 odbyło się 4 bm. walne zgromadzenie, celem wyboru nowego zarządu. Po raz wtóry obrano jednogłośnie prezesem p. J. Zadurówicza, sekretarzem został p. Skuła, skarbnikiem p. Tad. Zieliński. Na kuratora uproszono prof. dr. W. Szymonowicza. Rozwijający się nader pomyślnie Związek posiada własny organ pod tytułem „Kurier Filatelistyczny”, bibliotekę, czasopisma itd. Obecnie Związek zajmuje się urządzaniem jedynej u nas Wystawy Znaczków Polskich. Związek daje swym członkom liczne korzyści, rozdzielając znaczki otrzymywane z Dyrekcji Poczty bądź to przez rozdanie rzadziej korzystnych licytacji, wymiany kupna i sprzedaży.

Ze sportu.

Zima.

Sporty zimowe mogą się stać potężną dźwignią odrodzenia zdrowia i bogactwa narodowego!

Lwów, 28. grudnia.

Tegoroczny sezon zimowy zgłotał licznych zwolenników sportu nieprzyjemną niespodziankę. Mimo, iż znajdujemy się u wrót nowego roku krajobraz nieczem nie przypomina późnej pory. Zadowolili może łyżwiarzy, ale nie przyniósł pociechy falangom narciarzy i saneczkarzy, którzy skazani są na bezczynność.

Zupełny brak opadów śniegowych — nawet w górach — rozwał piękne plany świąteczne. O ile nie nastąpi nagle zmiana, to i program rowerowy pójdzie na marne. W programie styczniowym znajdujemy cały szereg zawodów. Niemożliwość przygotowania i treningu nie pozostanie naturalnie bez wpływu na wyczyny naszych zawodników. Dobrze by było, by sekcje narciarskie zamiast błądzić nad niewdzięcznym losiem, zużyły czas na odpowiednią gimnastykę, pracę teoretyczną i propagandę.

Tegoroczny ruch zimowy, a przede wszystkim narciarski zapowiadał się bardzo silnie, jest więc rzeczą odpowiednich czynników przypilnować, by zapal nie ostygł. Przyszłość naszego sportu zimowego zależy w pierwszym rzędzie od rozwoju jego wszcz. Klimat, położenie geograficzne, warunki terenowe — wszystko to predysponuje nas do zajęcia w dziedzinie sportów zimowych poczynniejszego miejsca, niż dotychczas. Stać się to może jednak dopiero wówczas, gdy narciarzy liczyć będziemy nie na dziesiątki, lecz tysiące. To też w kierunku rozszerzenia i spopularyzowania sportów zimowych w pierwszym rzędzie pracować należy.

Jeśli chodzi o stosunek sportów zimowych do rozwoju fizycznego, to stwierdzić wypada, że wywierają one na organizm bodajże jeszcze bardziej dodatni wpływ, niż gry i zawody letnie. Jest bezsprzecznie wielką zasługą sportu, że wyprowadził organizm ludzki ze stęchłej atmosfery pokoju na zdrowe, czyste zimowe powietrze. Sport zimowy nie tylko nie zagraża zdrowiu, ale jest najlepszą profilakcją przeciw przeziębieniu i t. p. chorobom. Na szczęście sportowcy uzbrojeni w narty, łyżwy, czy saneczki nie należy już u nas do rzadkości. Ludzie pracujący przez cały rok w biurach coraz częściej wykorzystują chwile wolne na wycieczki w góry.

Wszystko to jednak jeszcze za mało. Doprowadzić musimy do tego, by piękne stoki Karpat zapelnily się w poize zimowej gwarem i radością życia. Leży to nie tylko w interesie sportu, ale i gospodarki państwowej. Żywy ruch tu-

rystyczny, liczna frekwencja obcych tworzy w wielu krajach bardzo poważną pozycję dochodową budżetu. Byłoby wprost lekkomyślnością być — nie mając wszelkie dane — źródła tego nie wykorzystali. Zrozumieć winno to w pierwszym rzędzie miejscowości karpackie i wykazać w tym kierunku większą niż dotychczas inicjatywę. Dajcie sportu odpowiednio warunki, dajcie mu tor, bieżnię i skocznię, zapewnienie mu wygodny odpoczynek po całodziennym trudzie, a przeprowadźcie wam propagandę, o jakiej nawet marzyć nie możecie! N. S.

Nietylko w Warszawie! Planowane zawody bokserskie w Hamburgu zostały odwołane, ze względu na wysoki podatek, jakiego domagała się gmina.

Należy się spodziewać, że na najbliższych „igrzyskach północnych” nie zabraknie polskich zawodników.

1.200 zł. desygnował prezydium miasta Berlina Brandenburgczycin Zw. P. N. z przeznaczeniem zużycia kwoty na cele podniesienia menu wśród młodzieży.

Igrzyska północne. Idąc za wzorem igrzysk olimpijskich zdecydowały się państwa północy Norwegia, Szwecja, Danja i Finlandja na urządzenie zimowych igrzysk północnych. Inicjatywa powyższej imprezy wyszła od znanego szwedzkiego sportowca generała Balcha. Pierwsze zawody odbyły się w r. 1901 w Sztokholmie. Udział brały w nich również zawodowcy angielscy, australijski i niemieccy. Ostatnie igrzyska północne odbyły się w 1922 r., należały one obok tegorocznej olimpiady do największych powołanych atrakcji sportu zimowego. Następne igrzyska północne odbędą się w 1925 r. i zapowiadają się bardzo okazałe. Program przedstawi się następująco: zawody narciarskie, łyżwiarskie; wyścigi konne dla amatorów (raid dystansowy, steeplechase, skoki, ski-kjöring); hockey na lodzie, curling, regaty jachtowe na lodzie, żegluga na lodzie, wyścigi samochodowe i motorowe na lodzie.

Zawodowcy idealisci. Wprowadzenie zawodstwa w Wiedniu nie odbyło się bez ciężkiego krachu finansowego. Niedawno znalazła się Wiednia, jeden z najstarszych klubów Wiednia w bardzo ciężkich tarapatach finansowych. Ledwie jako tako udało się sanacja Wiedni, a już drugi wiedeński klub — również ze starej gwardji — W. A. F. znalazł się przed ruiną. Zawodowi Wafu okazali się gracze, którzy z szlachetną wspaniałomyślnością zrezygnowali, aż do odwołania, z wszystkich poborów.

Slavia wprowadza profesjonalizm. Jak wiadomo z klubów czeskich najbardziej przeciwna profesjonalizmowi była Slavia. W międzyczasie zapatrywania się zmieniły i na ostatnim posiedzeniu uchwalono 110:10 głosami z początkiem sezonu wiosennego przejść na zawodowstwo.

Miedzynarodowy kongres sędziów footballowych odbędzie się w czasie obrad Fity w Pradze.

Paddock i Murchison udają się w najbliższym czasie do Australji, gdzie wezmą udział w większej ilości zawodów.

N. S.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

STENOGRAFJI drogą korespondencyjną wvuczają Kursy stenograficzne Braci Wojnarów, Warszawa, Koszykowa 15 6. 8849-10

ZNANA POWSZECHNIE firma „Jolanda” we Lwowie, Staszica 8 otwiera koncesjonowane przez Min. W. R. i O. P. trzymiesięczne Kursy kroju i szycia sukien damskich z dniem 1. stycznia 1925. Wpisy przyjmuje do 15. stycznia 1925. 8633-S

Posady i prace

Bilansy roczne o az przewalutowania według ostatniego rozporządzenia ministerjalnego porządza ru nowany buchalter-bilansista. Łasawe zgłoszenia do Adm. n. pod „Bilansista”

SAMODZIELNEGO KORESPONDENTA polsko-niemieckiego piszącego na maszynie, oraz praktykantkę przyjmie „WYWIAD” Mickiewicza 3. 8865

FIRMA S. FUCHS, Drohobycz, Rynek 6 poszukuje z dniem 5 stycznia zdolnego kłopotowca kierownika na bardzo korzystnych warunkach. 8851-2

Mieszkania, lokale, sklepy

POKOJU na biuro z osobnem wejściem w okolicach ul. Senatorskiej, ul. Akademickiej, Fredry, Łazińskiego itp. poszukuję. Zgłoszenia w Administracji.

Rezmaita

RESTAURACJA Jase Mossa, pl. Halicki 10. Hala Targowa, poleca na Święta piwo, wino, miód, wółki, likiery. Towar pierwszorzędny, ceny przystępne. Kuchnia pod własnym zarządem wydaje smaczne śniadania, obiady i kolacje. Lokal otwarty od 6 rano do 12 w nocy. 8392

DRUKARNIA POLSKA

Lwów, ul. Chorażczyzny 1. 31.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchozące.

Fortepiany, pianina, fisharmonje

renomowanych fabryk na składzie. Okolicznościowo są i używane. Ceny niskie, także na raty. 8614

KONRAD KAIM i SYN, Lwów, Kopernika 16. — Tel. 20-45

Termometry pokojowe, okienne, kąpielowe i gorączkowe u **JANA SUDHOFFA** we Lwowie, ul. Akademicka 3.

OGŁOSZENIE.

Komenda Policji Państwowej Okręgu IX w Tarnopolu ogłasza niniejszem

KONKURS

składania ofert na dostawę:

300.000 arkuszy papieru konceptowego,
50.000 arkuszy papieru kancelaryjnego,
80.000 arkuszy papieru odbitkowego (bibułka maszyn.),
25.000 arkuszy papieru do cyklostylu s ybkoschnącego.

Do ofert winny być załączone wzo y ferowanych gatunków papieru. — Oferty do dnia 5. stycznia 1925 r. nadsyłać do Działu II. Komendy okręgowej w Tarnopolu. — Ceny obliczać należy loco Tarnopol.

Tarnopol, dnia 22. grudnia 1924.

8814

Komenda Okręgu.

Palugyay Grand vin Demi Sec

Chateau Palugyay

Wszędzie do nabycia.

Piwnice: Kraków, Budapeszt, Wiedeń, Bratislava, Arad.

8864